

บทที่ 1

คำนำ

คำนำ

เป็นที่ทราบกันดีว่า ปัจจุบันประชากรในโลก มีอายุยืนยาวขึ้น สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้รายงานไว้ใน ปีพ.ศ. 2523 มีจำนวนผู้สูงอายุ 2.5 ล้านคน และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเป็น 6.1 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2533 จากรายงานดังกล่าวพบว่า ผู้สูงอายุในภาคเหนือ มีถึง 527,750 คน อายุขัยของคนไทยเพศชาย เพศหญิง ประมาณ 62 ปี

ในปี พ.ศ. 2532 ที่โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ มีผู้ป่วยใหม่สูงอายุ รับการตรวจจำนวน 8,744 ราย เจลีสัยเดือนละ 729 ราย และมีแนวโน้มที่จะสูงมากขึ้น แต่ยังไม่มีการศึกษา หรือเก็บข้อมูลพื้นฐานของผู้ป่วยสูงอายุดังกล่าว ฉะนั้นการศึกษาภาวะสุขภาพอนามัย เศรษฐกิจ สังคม ของผู้ป่วยใหม่สูงอายุ จึงมีความสำคัญและจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่ของ ระบาดวิทยา การป้องกันและการควบคุมโรค การแนะนำผู้สูงอายุอย่างถูกวิธีและเหมาะสม และวางแผนให้การแก้ไข ทั้งด้านสาธารณสุข และบริการทางสังคม เพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระบาดวิทยาของผู้ป่วยสูงอายุ
2. เพื่อศึกษาการดำรงชีวิตของผู้ป่วยสูงอายุในด้าน
  - 2.1 ภาวะโภชนาการ
  - 2.2 ภาวะเศรษฐกิจ สังคม
  - 2.3 ภาวะการดำเนินชีวิต

ระเบียบวิธีการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (DESCRIPTIVE STUDY) การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะผู้ป่วยใหม่สูงอายุ ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ทั้งชายและหญิง ที่ไปรับการตรวจครั้งแรกที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ ระหว่างเวลา 08.00-12.00 น.

วิธีการเก็บข้อมูล เก็บข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ ตามสัดส่วนของผู้ป่วยใหม่ที่ไปยื่นบัตรตรวจในแต่ละภาควิชา ตั้งแต่วันที่ 10 กรกฎาคม 2533 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2533 ได้จำนวนผู้ป่วย 658 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.1 ของผู้ป่วยสูงอายุใหม่ในช่วงเวลาเดียวกัน และคำนวณค่าเป็นร้อยละ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยถอดรหัสเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อแจกแจงข้อมูลและหาอัตราส่วนร้อยละของตัวแปรต่าง ๆ พร้อมทั้งหาสถิติของตัวแปรต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การเลือกตัวอย่าง	ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบ Proportional Stratified Sampling
จำนวนตัวอย่าง	ผู้ป่วยใหม่ทั้งชาย-หญิง ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่ไปรับการตรวจที่ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ จำนวน 658 ราย
การเก็บข้อมูล	ข้อมูลทั่วไปและด้านเศรษฐกิจ สังคม ได้จากการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามที่กำหนด ข้อมูลด้านสุขภาพ ได้จากการวินิจฉัยของแพทย์ ในบัตรตรวจโรค
ระยะเวลาเก็บข้อมูล	10 กรกฎาคม 2533-31 ตุลาคม 2533 รวมเวลา 4 เดือน
งบประมาณ	20,000 บาท (สองหมื่นบาทถ้วน) จากสถาบันชีววิทยา มหาวิทยาลัย จ. เชียงใหม่

ที่ปรึกษาโครงการวิจัย

1. รศ.พ.ญ. บุญหลง คีวะสมบูรณ์	หัวหน้าภาควิชาอายุรศาสตร์
2. รศ.น.พ. พงษ์ศิริ ปรารณชาติ	หัวหน้าภาควิชาศัลยศาสตร์

คณะผู้ทำการวิจัย

1. นางจินตนา วาฤทธิ	หัวหน้างานสังคมสงเคราะห์ (หัวหน้าโครงการวิจัย)
2. รศ.พ.ญ. สุมิตรา ทองประเสริฐ	อาจารย์ ภาควิชาอายุรศาสตร์
3. ผศ.น.พ. ทรงพล ศรีสุโข	อาจารย์ ภาควิชาศัลยศาสตร์
4. รศ.ดร. ไผ่ตรี สุทธจิตต์	อาจารย์ ภาควิชาชีวเคมี
5. อจ.ดร. วาตรี สิงคณี	อาจารย์ ภาควิชาชีวเคมี
6. นางสุภาณี เมธิตล	หัวหน้างานเวชระเบียน
7. อจ. สมบูรณ์ สุประเสริฐ	อาจารย์ ภาควิชาเวชศาสตร์ครอบครัว
8. น.ส. ปทุมทิพย์ จำรัสวุฒิกุล	พยาบาล ภาควิชาศัลยศาสตร์
9. นางสิริลักษณ์ วรรณะพงษ์	พยาบาล ภาควิชาเวชศาสตร์ครอบครัว
10. นางรวยพร ประสารศรี	หัวหน้าหน่วยสังคมสงเคราะห์ผู้ป่วยนอก
11. นางไพบลอย สิงหวิโรจน์	หัวหน้าหน่วยสังคมสงเคราะห์ผู้ป่วยใน
12. นางไพพรพรรณ สุรพันธ์พิชิต	นักสังคมสงเคราะห์
13. น.ส. วนิดา จุฑะพันธ์	นักสังคมสงเคราะห์
14. นางปราณี อัครเวศน์	นักสังคมสงเคราะห์
15. นางนิตชิน วิเศษ	นักสังคมสงเคราะห์
16. นางพิรุณ กิ่งสุวรรณพงษ์	นักสังคมสงเคราะห์
17. นายเฉลิมเกียรติ แก้ววรา	นักสังคมสงเคราะห์
18. นายภูมิใจ บุรุษพัฒน์	นักสังคมสงเคราะห์
19. น.ส. สุวรรณารงค์ แทนสวรรณค์	นักสังคมสงเคราะห์
20. นางบุษกร อินทรทัต	นักสังคมสงเคราะห์
21. น.ส. นุชนาถ ปรัดถจรรย์วงศ์	นักสังคมสงเคราะห์